

Foto: Juris Bērziņš-Soms, Sports, Nikon

Jāņmuiža, Rīga, Valmiera?

Jau sesto gadu sporta skolotāji cīnās par labākā titulu. Kurš klūs par Latvijas *Gada sporta skolotāju*, uzzināsim 23. decembrī, kad tiks pasniegtas *Latvijas Gada balvas sportā*. Finālā tiksies Līga Banka no Jāņmužas profesionālās vidusskolas, Iveta Daude no Rīgas Valsts vācu ģimnāzijas un Māris Priedītis no Valmieras Valsts ģimnāzijas. Par viņiem stāstām mūsu žurnāla nākamajās lappusēs.

Foto: Juris Bērziņš-Soms, Sports, Nikon

Labākie. Pēc sava sporta stundas redzējuma izklāsta seši konkursa *Gada labākais sporta skolotājs* finālisti vienkopus — (stāv no kreisās) Iveta Daude, Irina Ivanova, Līga Banka, Inese Svara, (pirmā rindā) Māris Priedītis un Svetlana Sītdikova

Konkurss, kuram šogad ir trīs kārtas, kļūjis demokrātiskāks, jo savu kandidatūru varēja pievērt jebkura izglītības iestāde (agrāk pretendētus izvirzīja pilsētu vai rajonu izglītības pārvalde).

Vispirms pretendenti iesniedza pieteikumus, kurus ūrija rūpīgi izvērtēja. Tad noteica tos skolotājus, kuru domas, darba pieredze, skolas vadības, arī skolēnu raksturojumi visvairāk atbilda konkurса mērķim celt sporta skolotāju prestižu, apliecināt prasmi vadīt sporta stundas radoši, aktīvi un kvalitatīvi, radīt jaun-

niešos pozitīvu attieksmi pret fiziskajām aktivitātēm un veselīgu dzivesveidu.

Otrā kārtā notika neitrāla teritorijā — Rīgas Centra humanitārajā vidusskolā. Tajā piedalījās seši sporta skolotāji — Irina Ivanova (Rīgas 37. vidusskola), Inese Svara (Purmsātu speciālā internātskola), Svetlana Sītdikova (Rīgas Igaunu vidusskola), Līga Banka (Jāņmužas profesionālā vidusskola), Iveta Daude (Rīgas Valsts vācu ģimnāzija) un Māris Priedītis (Valmieras Valsts ģimnāzija).

Ūrija atzinīgi novērtēja vienu pretendētu izlozes kārti-

bā vadītās sporta stundas un tikai pēc ilgām debatēm noteica tos trīs skolotājus, kurius nominēt galvenajai balvai. Izredzes klūt par *Latvijas Gada sporta skolotāju* ir Līga Bankai, Ivetai Daudei un Mārim Priedītim. Pēdējo vārdu teiks ūrija.

Konkursa pirmajā kārtā vēl piedalījās Vladislava Zēniņa (Rīgas 28. vidusskola), Aivars Komkovs (Rīgas 13. vidusskola), Linda Karloviča (Augstkalnes vidusskola), Linda Jakutāviča (Codes pamatskola), Germans Jakubovskis (Rīgas 72. vidusskola), Andra Šlisere (Liepājas 15. vidussko-

la), Dainis Polis (Lutriņu pamatskola), Zane Vilne (Majoru pamatskola), Lolita Zlotnikova (Rīgas Annīmužas vidusskola), Jautrīte Bahmane (Cēsu 2. pamatskola), Ligita Urbele (Dobeles Valsts ģimnāzija), Girts Boks (Gulbenes novada Valsts ģimnāzija), Inga Dzelme (Barkavas arodvudusskola), Irina Gončarova (Ventspils Profesionālā vidusskola), Gunārs Ruža (Rīgas Tehniskās koledžas vidusskola), Dace Ametere (Rīgas Ziepniekkalna sākumskola), Mārtiņš Holsts (Aizkraukles pilsētas sākumskola). □

Juris BĒRZIŅŠ-SOMS

Sakarīgāko skolēnu skolotāja

Iveta Daude ir pati pirmā latviešu sērfmeitene. Par sporta skolotāju viņa kļuva tikai 40 gadu vecumā, savukārt pēc piecdesmitās jubilejas uz vējdēļa atkal atgriezās vindsērfinga regatēs. Iveta ir pedagoģe ar visai netipisku biogrāfiju, bet varbūt tieši tāpēc viņa vienīgā sešus gadus pēc kārtas iekļuvusi konkursa *Sakarīgākais skolotājs* finālā, kurā labākos nosaka pašu Rīgas skolēnu balsis. Tagad Iveta Daude pretendē arī uz *Gada sporta skolotāja* titulu.

Es daudz biju dzirdējusi par vinas uzņēmību," atceras Rīgas Valsts vācu ģimnāzijas direktore Sandra Sīle. Skaidrības labad jāsaka, ka līdz pērnajam mācību gadam šo skolu pazīnām kā Āgenskalna ģimnāziju, kurai, iegūstot valsts statusu, nācās mainīt nosaukumu, tajā iekļaujot norādi uz savu specifikāciju, jo viena Āgenskalna Valsts ģimnāzija mums jau ir.

"Tajā laikā bija nepieciešama pašaizliežība, lai nāktu strādāt par skolotāju," par 2000. gada situāciju stāsta direktore. "Negaidīti aizsaulē bija aizgājis mūsu legendārais sporta skolotājs Ēriks Paups, turklāt izskatījās, ka beidzot sāksies 36 gadus gaitītie skolas sporta zāles būvdarbi. Priecājos, ka izdevās Ivetu toreiz pierunāt."

Autoservisa direktore pazūd olimpiādē

Sākusī kā sporta biedrības *Vārpa* priekšsēdētāja Imanta Ramuta sekretāre, turpinājusi kā biedrības metodīķe, desmit gadus nostrādājusi bērnudārzā, pabaudījusi deviņdesmito gadu uzņēmējdarbības asos likločus, vispārliecinošāk savus apgriezenus Iveta Daude lika lietā, būdama sporta kluba *Bruņa bumba* izpilddirektore. Bet skolotājam vienmēr jābūt labam organizatoram. Sevišķi skolā, kur notiek būvniecība.

"Vispār es gribēju beigt politehnisko institūtu un klūt par autoservisa direktori!" paziņo Iveta, kura patiesi divus gadus studēja RPI attiecīgajā fakultātē. "Bet tad pieņāca olimpiāde..."

Zināmā mērā Ivetu var uzskatīt pat par 1980. gada Tallinas olimpiskās regates dalībnieci. Šo spēļu laikā vējdēlis tika pasludināts par olimpisko klasi, un Iveta bija starp tiem sērfotājiem, kuri Piritas olimpiskā jahtkluba līcī demonstrēja jaunā buru rīka iespējas. Šajā kompānijā bija vēl vairāki latvieši, ari nākamais olimpietis Ansis Dāle.

Iveta DAUDE

Sporta skolotāja

Dzimusi 1960. gada 17. janvārī Rīgā

Izglītība Rīgas 25. vidusskola, divi kursi RTU, LSPA (1992.)

Sporta gaitas no septiņu gadu vecuma. Trenējusies vieglatlētikā, peldēšanā, modernajā pieccīņā, burāšanā, vindsērfingā

Sasniegumi sportā 3. vieta PSRS kausa izcīņā vindsērfingā

Darba gaitas (1979.) sporta biedrība *Vārpa* — sekretāre, metodīķe, (1986.) bērnudārza audzinātāja, (1996.) sporta kluba *Bruņa bumba* izpilddirektore, kopš 2000. gada sporta skolotāja Āgenskalna ģimnāzijā, tagadējā Rīgas Valsts vācu ģimnāzijā

Gimenes stāvoklis ir divi dēli, viens mazdēls un draugs

Vajasprieks kustības brīvā dabā

Lai šādas tiesības nopelnītu, Iveta iepriekšējā gadā visai vērājā jūrā Saulkrastos PSRS kausa izcīņā ieguva trešo vietu, krietni apsteidzot arī savus vindsērfinga skolotājus Māri Gaili un Daini Cauni, jo tolaik dāmas atsevišķi vērtētas netika.

Pirms tam klasiskā jahtu burāšanā Ivetai nopietrus pamatus bija ielikusi trenere Maija Plukša, kurus vēlāk viņas apsviedīgā audzēkne iz-

Foto: Juris Bērziņš-Soms, Sports, Nikon

Foto: Jurijs Beļžovs/Soms, S.

mantoja, ne tikai apgūstot vindsērfingu, bet arī kļūstot par starptautiskas kategorijas tiesnesi. Lai arī dažus gadu desmitus Ivetas vārds sērfotāju sarakstos nebija atrodams, tas visai regulāri stāvēja kā punkts vietā, kur regates finiša protokolu paraksta tiesnesi.

Āgenskalna ziemas mērogs

Pāris gadus sporta stundas skolotāja vēl vadīja vecajā sporta zālītē, kuras 120 kvadrātmētrus mili dēvēja par vingrotavu un kurā piecniekus pelnījusi vēl Dzidra Karamīševa. Bet nu jau labu laiku skolas rīcībā ir vesels sporta centrs, kurā bez lielās sporta zāles ir arī atsevišķas telpas atlētikai, aerobikai un pat galda tenisam. Āgenskalnieši sadarbojas ar 3. sporta skolu. Skolēniem tiek piedāvāta interešu izglītība — basketbols, volejbols, florbols, bet, atbilstoši uz jautājumu, kuri skolā ir populārākie sporta veidi, skolotāja iedzirkstas šķelmīgā smaidā: "Es jau nu teiktu, ka kalnu slēpošana un snovbords!"

Nu esot jau Āgenskalnā bijusi pat bob sleja trase. Bet... pirms simt gadiem! "Bērniem ziemā, kad visa diena paitet telpās, kustības brīvā dabā vajadzīgas vēl vairāk nekā vasārā, un Riekstu kalns no

Āgenskalna nemaz nav tālu," argumentē skolotāja. Vismaz reizi divās nedēļās, bet parasti biežāk viņa izsludina kolektīvu braukšanu slēpot. Pērn reiz pieteikušies pat 130 bērni, bet autobusā ir tikai 55 vietas. Tad tiekot veidots sekmēm atbilstošs rangs. "Galvenais ir parādīt ziemas sporta burvību," uzsvēr skolotāja. Daudzi bērni pēc tam uz kalna aizved savus vēcakus, un daudzi vecāki savukārt bērnums veidzīgi ierodas kalnu slēpošanā.

Skolotājas kabinetu rotā arī pašvaldības pateicības raksti par olimpiskās kustības veicināšanu. Ziemas jaunatnes olimpiādes skolotāja Daude ir nepārspējama. Ja pārējās Rīgas skolas var savākt labi ja divdesmit dalībniekus, tad Āgenskalna (tagad Rīgas Valsts vācu ģimnāzija) tradicionāli ierodas ar lielāko komandu — vismaz 50 sportiskiem skolēniem, no kuriem vismaz desmit tiek arī uz pjedestāla. Skola uz olimpiādi nosūta gandrīz desmito daļu no saviem 680 audzēkņiem. Vai tā nav patiesa olimpiskās kustības veicināšana?!

Diemžēl... un nekāda vaina!

No vasaras sporta veidiem Daude savus skolēnus mudina uz vieglatlētiku, airēšanu, smailošanu vai kanoe. Ģimnāzijā bērni mācās no 7. klases, un sporta spēlēnieki savu krējumu tad jau nosmēluši. "Bet čempionu audzināšana nav mans uzdevums,"

norāda Iveta. "Man galvenais ir dot apjēgu par kustību nepieciešamību, par iespēju, ko sporta var dot visam mūžam." Arī tāpēc viņa skolā riko aerobikas festivālus vai, piemēram, valša dejas sacensības.

Par daudzveidību nebūtu ko brīnīties, jo Iveta savulaik trenējusies gan vieglatlētikā, gan modernajā pieccīņā, gan pat dailēkšanā, bet uzticīga palikusi burāšanai. "Mans tētis un mamma bija burātāji," paskaidro skolotāja.

Vācu ģimnāzijā ir divi sporta skolotāji. Arnis Šķēle stundās strādā ar puišiem, Iveta ar meitenēm. Interesanti, ka konkursa *Gada sporta skolotājs* pusfināls notika nedēļu pēc tam, kad Ivetai no senāk operētās potēties tika izņemtas skrīves, turklāt izloze viņai dāvāja 5. klasi — ar tik maziem bērniem viņa jau gadiem nebija strādājusi. "Diemžēl... Bet kopumā — nekāda vaina!" šī atbilde labi raksturo Ivetas Daudes atieksmi pret nejausībām un neveiksmēm.

Rīgas *Sakarīgāko skolotāju* konkursos Iveta ne tikai regulāri iekļūst finālos, bet arī, sporta terminoloģijā runājot, izcīnījusi sudrabu un bronzas medalu. Kāpēc tāda skolēnu uzticība? "Es arī par viņiem balsotu!" iesaucas skolotāja. "Mēs labi saprotamies un cits citu papildinām. Saderam kopā."

"Viņa prot uzrunāt audzēkņus," precīzē direktore. □

Jēkabs PLĀVĒJS